

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Rekomendacijos reabilitacijos įstaigoms COVID-19 pandemijos metu

Pacientai stacionarinės reabilitacijos skyriuje, paprastai priklauso pažeidžiamiausiai populiacijai. Šiuose skyriuose didžioji dalis pacientų yra vyresni nei 60 metų - beveik visi jie turi gretutinių ligų. Atsižvelgiant į gydymo poreikį stacionarinės reabilitacijos metu, perkėlimui/terapijai, be kasdienės slaugos poreikio, reikalingas didelis ir dažnas fizinis kontaktas. Be to, dauguma pacientų dėl įrangos trūkumo yra reabilituojami bendrose patalpose ir dalinasi priemonėmis. Dabartinėse rekomendacijose pagrindinė COVID-19 infekcijos prevencija yra socialinis atstumas, todėl reabilitacijos pobūdis ir jos priemonės turi atitinkamai būti pritaikytos.

Reabilitaciją užtikrinančios priemonės:

- Pacientams turi būti užtikrintos kineziterapeuto (KT), ergoterapeuto (ET), logoterapeuto (LT) ir psichologo paslaugos (konsultacijų skaičius, numatytas šiuo metu galiojančiame įsakyme V-50, nesikeičia);
- Bent 3k/sav gydančio gydytojo vizitacijos;
- Reabilitacijos tikslas - pasiekti pakankamą paciento savarankiškumo lygį per kuo trumpesnį laikotarpį ir nesant būtinybės tolimesnei reabilitacijai, pacientą išrašyti namo anksčiau numatytos reabilitacijos pabaigos datos

Reabilitacijos procesas

Infekcijos plitimo prevencija:

- Stebėkite pacientus, gydytojus ir darbuotojus dėl karščiavimo ar kvėpavimo takų infekcijos simptomų. Kiekvienos ligoninės žmogiškųjų išteklių skyriuje turi būti numatytos karantino sąlygos pagal naujausias galiojančias SAM rekomendacijas;
 - ET ir LG užsiėmimai turėtų vykti palatose;
- Riboti bendrų procedūrinių patalpų naudojimą tik KT;
- Išnaudoti kitas ligoninės vietas (nepagrindinius koridorius ar mažai naudojamas laisvalaikio patalpas ir kt.) KT ir kitiems užsiėmimams;
 - Išlaikyti socialinį atstumą ne mažesnį kaip 2m, kai tokios sąlygos yra įmanomos. KT ir ET, kurių metu fizinis kontaktas yra neišvengiamas rūpinantis sunkiais pacientais, stengtis išlaikyti rekomenduojamą atstumą bent tarp pacientų, kurie yra savarankiškesni ir gali su papildomomis techninės pagalbos priemonėmis judėti be personalo pagalbos;

- Atšaukti visas neprivalomas reabilitacines procedūras (haloterapija, peloterapija, muzikos terapija ir kt.);
- Įsitikinti, jog darbuotojai žino, kaip efektyviai dezinfekuoti priemonės ir patalpas po kiekvieno paciento;
- Visa nebūtina šiuo metu medicininė/reabilitacinė įranga turėtų būti pašalinta iš patalpų arba kiekvieną kartą valoma ir dezinfekuojama lygiai taip pat, kaip ir priemonės, kurios buvo naudojamos pacientų;
- Leiskite darbuotojams, kurie tai gali daryti, dirbti iš namų (socialiniai darbuotojai, administracija ir kt.). Didelis skaičius darbuotojų, dirbančių mažuose privačiuose kabinetuose tik didina infekcijos plitimo riziką. Apsvarstykite galimybę plėsti darbo grafiko darbo laiką ir leisti specialistams dirbti po pietų, taip leidžiant jiems rūpintis savo šeima dienos metu, kai kitas šeimos narys dirba;
- Užtikrinkite visų darbuotojų ir pacientų asmens apsaugos priemonės (APP);
- Paruoškite kelis (priklausomai nuo reabilitacijos įstaigos dydžio ir lovų skaičiaus) darbuotojus, kurie galėtų užtikrinti COVID-19 užsikrėtusių pacientų priežiūrą, paruošti ir užtikrinti APP;
- Iš karto perspėkite pacientus ir jų artimuosius apie šiuo metu taikomas lankymo restrikcijas;
- Turėkite planą, kada nutraukti reabilitaciją ir kada pacientai bus neberegistruojami;

Personalas

- Apsvarstykite galimybę apriboti pacientų registraciją numatant galimai mažesnį personalo skaičių skyriuje (karantinas, saviizoliacija, liga ir kt.);
- Apsvarstykite galimybę prašyti ambulatoriškai dirbančių gydytojų padėti padengti skyrius, jei personalas serga/yra karantine;
- Apsvarstykite galimybę grąžinti rotacijos metu kituose skyriuose ar ambulatoriškai dirbančius rezidentus į stacionarinės reabilitacijos skyrius, esant personalo trūkumui;
- Esant įtariamai COVID-19 infekcijai, visada laikykitės SAM numatytų nurodymų, užtikrinkite personalo saugumą, gerai matomoje vietoje laikykite aiškius algoritmus, kaip elgtis tokioje situacijoje.
- Žinokite, kokie šaltiniai ir konsultantai yra jums prieinami, ir ko jums reikės.

Patalpos ir nauji poreikiai patvirtinus COVID-19 pandemiją:

- Užtikrinkite valgyklose rekomenduojamą atstumą tarp pacientų. Jei tokios galimybės nėra, maistas turi būti patiekiamas palatose;
- Pacientų saugumui užtikrinti, jie taip pat turi būti aprūpinti asmeninėmis apsaugos priemonėmis (AAP) (kaukės, pirštinės ir kt.);
- Diekite nuotolinės reabilitacijos priemonės
- Keiskite reabilitacijos programas, atsižvelgdami į fizinio kontakto mažinimą;
- Įvertinkite ir pagal dabartinius reikalavimus atitinkamai koreguokite patalynės skalbimo grafiką.

- WHO statement on cases of COVID-19 surpassing 100 000. World Health Organization. <https://www.who.int/news-room/detail/07-03-2020-who-statement-on-cases-of-covid-19-surpassing-100-000>
- Interim Infection Prevention and Control Recommendations for Patients with Suspected or Confirmed Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) in Healthcare Settings. Centers for Disease Control and Prevention. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/infection-control/control-recommendations.html>
- Verduzco-Gutierrez, Monica, et al. "The Role of Physiatrists in Natural Disasters." PM & R: the journal of injury, function, and rehabilitation 10.4 (2018): 417.
- Interim Additional Guidance for Infection Prevention and Control for Patients with Suspected or Confirmed COVID-19 in Nursing Homes. Centers for Disease Control and Prevention. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/healthcare-facilities/prevent-spread-in-long-term-care-facilities.html>
- Implementation of Community Mitigation Strategies. Centers for Disease Control and Prevention. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/downloads/community-mitigation-strategy.pdf>
- COVID-19 Emergency Declaration Health Care Providers Fact Sheet. <https://www.cms.gov/files/document/covid19-emergency-declaration-health-care-providers-fact-sheet.pdf>